



# სსიპ საქანთვალის სოფლის მეურნეობის სამეცნიერო დაბორობა





## სსიპ საქართველოს სოფლის მეურნეობის სამინისტროს ლაბორატორია

სოფლის მეურნეობის სახელმწიფო ლაბორატორია კვლევის ხარისხით და აღჭურვილობით საერთაშორისო დონის ყველაზე მაღალ ISO 17025 სტანდარტს აკმაყოფილებს და ყოველწლიურად წარმატებით გადის აკრედიტაციას.

ლაბორატორიული ქსელი მოიცავს თბილისის ლაბორატორიას, 2 ზონალურ-დიაგნოსტიკურ ლაბორატორიას (ქუთაისი, ახალციხე) და 10 რეგიონულ ლაბორატორიას (გორი, მარნეული, დუშეთი, გურჯაანი, ამბროლაური, ოზურგეთი, ზუგდიდი, ბათუმი, საჩხერე და მესტია).

ლაბორატორიაში აქტიურად მიმდინარეობს ახალი სტანდარტების დანერგვის პროცესი, რომელიც სტანდარტიზებულია და ექვემდებარება საერთაშორისო მოთხოვნებს. აღსანიშნავია, რომ 2019 წელს დაინერგა 24 ახალი სადიაგნოსტიკო მეთოდი სხვადასხვა პარამეტრზე. ლაბორატორია კვლევებს ახორციელებს 250-ზე მეტ მაჩვენებელზე.

### **ლაბორატორიის საქმიანობის სფერო 3 მიმართულებას მოიცავს. ესენია: სურსათის კვლევა, ცხოველთა და მცენარეთა დიაგნოსტიკა.**

**სურსათის კვლევის დეპარტამენტი** იკვლევს სურსათს, სასურსათო ნედლეულს, ცხოველთა საკვებს და სასმელ წყალს. კვლევები სამი სხვადასხვა მიმართულების ლაბორატორიაში მიმდინარეობს, ესენია:

- ინსტრუმენტალური კვლევების ლაბორატორია - აღნიშნულ ლაბორატორიაში ხორციელდება სურსათში უვნებლობის პარამეტრების დადგენა, პესტიციდების, ანტიბიოტიკების, ტრანსცხიმების, რადიონუკლიდების და უვნებლობის სხვა პარამეტრების კვლევა;
- ზოგადი ქიმიის ლაბორატორია, რომელშიც ხორციელდება სურსათის ხარისხის დადგენა;
- მიკრობიოლოგიური კვლევების ლაბორატორია, რომელშიც ხორციელდება სურსათში მიკრობთა საერთო რაოდენობის დადგენა.

**მცენარეთა მავნე ორგანიზმების დიაგნოსტიკის დეპარტამენტში** მიმდინარეობს მავნებლების გამოვლენა, რომელთა ზემოქმედების შედეგად ყოველწლიურად სოფლის მეურნეობაში მოსავლის მნიშვნელოვანი ნაწილი იკარგება. მცენარეთა მავნე ორგანიზმების კვლევა მიმდინარეობს სამი სხვადასხვა მიმართულების ლაბორატორიაში, ესენია:

- ენტომოლოგიის ლაბორატორია, რომელშიც ხორციელდება მწერების, ტკიპების და ნიადაგში ნემატოდების კვლევა;
- ფიტოპათოლოგიის ლაბორატორია, სადაც მიმდინარეობს სოკოების და ბაქტერიების კვლევა, სარეველა მცენარეების და თესლის ხარისხის განსაზღვრა;
- მოლეკულური ბიოლოგიის ლაბორატორია, სადაც ხდება დაავადებების ზუსტი გამოვლენა მაქსიმალურად მცირე დროში, ასევე მიმდინარეობს გენმოდიფიცირებული ორგანიზმების და ალერგენების განსაზღვრა და აქტიურ და ლატენურ ფაზაში გამოვლენილი დაავადებების დაზუსტება თანამედროვე მეთოდებით.

**ცხოველთა დაავადების დიაგნოსტიკის დეპარტამენტში** ხდება ცხოველის, ფრინველის, თევზის და ფუტკრის დაავადებების დიაგნოსტიკა. კვლევა დეპარტამენტში მიმდინარეობს 4 სხვადასხვა მიმართულების ლაბორატორიაში. ესენია:

- ბაქტერიოლოგიის ლაბორატორია, რომელშიც ხორციელდება ციმბირული წყლულის დიაგნოსტიკა, ბრუცელოზის იდენტიფიკაცია, რძის გამოკვლევა მასტიტზე, ასევე თურქულის და ცხოველთა სხვა, მათ შორის, განსაკუთრებით საშიში დაავადებების კვლევა;
- ვირუსოლოგიისა და მოლეკულური ბიოლოგიის ლაბორატორია - აღნიშნულ ლაბორატორიაში დანერგილი მეთოდების საშუალებით შესაძლებელია ცხოველთა დაავადებების სეროლოგიური და მოლეკულურ-ბიოლოგიური კვლევების განხორციელება მაქსიმალურად მოკლე დროში;
- ცოფის ლაბორატორია - საქართველოში მხოლოდ ჩვენს ლაბორატორიაშია შესაძლებელი შინაურ და გარეულ ცხოველებში ცოფის დიაგნოსტიკა. ლაბორატორიას ემსახურება საცდელი ცხოველების ვივარიუმი;
- პათოლოგიურ-მორფოლოგიური კვლევებისა და პარაზიტების ლაბორატორია - ტარდება ნიმუშის გაკვეთა-დათვალიერება, მიმდინარეობს ჰისტოლოგიური კვლევები, ლაბორატორია იკვლევს პარაზიტულ დაავადებებს.

პერსონალისა და საზოგადოების უსაფრთხოებისათვის მიმდინარეობს ბიოსაფრთხოების ნორმების დაცვის მკაცრი მონიტორინგი. ლაბორატორიაში დანერგილია ხარისხის მართვის სისტემა. პერსონალი ყოველწლიურად წარმატებით გადის პროფესიული კომპეტენციის ტესტირებებს - 2019 წელს ლაბორატორიამ წარმატებით შეასრულა 17 პროფესიული ტესტირება. 115-მა თანამშრომელმა გაიარა განახლებადი ტრენინგი ბიოსაფრთხოებისა და ხარისხის მართვის მიმართულებით. ლაბორატორია ზრუნავს მომავალი სპეციალისტების აღზრდაზე და აქტიურად თანამშრომლობს სხვადასხვა სასწავლო დაწესებულებასთან ამ მიმართულებით. პროფესიული განათლების ხელშეწყობის მიზნით ეწყობა ღია კარის დღეები სტუდენტებისა და მოსწავლეებისათვის.

## 2020 წლის გეგმები:

2020 წელი სსიპ სოფლის მეურნეობის სახელმწიფო ლაბორატორიისათვის მნიშვნელოვანია როგორც კვლევითი, ასევე ინფრასტრუქტურული მიმართულებით. ლაბორატორიაში დაგეგმილია კვლევის ახალი მეთოდების დანერგვა, კერძოდ:

- ცხოველთა დაავადებების დიაგნოსტიკის დეპარტამენტში დაინერგება კვლევის 7 ახალი მეთოდი;
- მცენარეთა მავნე ორგანიზმების კვლევის დეპარტამენტში დაგეგმილია 20 ახალი კვლევის დანერგვა;
- სურსათის კვლევის დეპარტამენტი 11 ახალი კვლევის დანერგვას გეგმავს;
- მესტიასა და საჩხერეში, ახლადგახსნილი ორი ლაბორატორია თანამედროვე სტანდარტების შესაბამისად აღიჭურვება, რაც რეგიონის მოსახლეობას შესაძლებლობას მისცემს მიიღონ კვალიფიციური ლაბორატორიული მომსახურება;
- სურსათის კვლევების გაძლიერების მიზნით, განხორციელდება თბილისის ლაბორატორიის ტერიტორიაზე არსებული შენობის რეკონსტრუქცია-რეაბილიტაცია, რაც თავის მხრივ, ხელს შეუწყობს სურსათის კვლევის მიმართულებით ქვეყნის წინაშე არსებული ამოცანების განხორციელებას.

